

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Oktober 2014

Indhold

Ny forskning: As good as it gets – Af Professor, Dr. Jur., Frederik Harhoff

Publikationer: Artikler og bøger

Nyt fra Juridisk Institut: Juridiske emner ved Syddansk Universitet 2013, Procedurekonkurrence samt uddeling af legater fra Kammeradvokaten, Pernille Boye Koch modtager særpris for en god idé, Inga Jakobsen er stoppet som institutsekretær på Juridisk Institut, Ph.d. forsvar på Juridisk Institut, Dimittendafslutning 2014

Efteruddannelse: Valgfag på kandidatordningen (tompladsordningen), skræddersyet efteruddannelse

Ny forskning

As good as it gets

Af Professor, Dr. Jur., Frederik Harhoff, Juridisk Institut, Syddansk Universitet.

Baggrund

FN's Sikkerhedsråd oprettede i 1993 og 1994 – ved resolutioner udstedt i medfør af FN-Pagtens Kapitel VII – to særlige krigsforbrydertribunaler til strafferetlig retsforfølgning af enkeltpersoner, der havde begået folkedrab, krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden i henholdsvis Det tidligere Jugoslavien og Rwanda. Det blev første gang nogensinde, at individer kunne retsforfølges og straffes direkte efter folkeretten ved internationale domstole besat af dommere fra hele det internationale samfund (og ikke kun af de sejrende magter, som tilfældet var med Nürnberg- og Tokyoprocesserne), og denne mulighed skyldtes kun det aktuelle politiske klima i Sikkerhedsrådet umiddelbart efter Kommunismens sammenbrud og nedrivningen af Berlin-muren i 1990. Forbrydelserne, Tribunalernes konstitution og de tiltaltes rettigheder m.v. blev nedlagt i Tribunalernes Statutter.

Jugoslavien Tribunalet (ICTY) blev placeret i Haag i Holland, medens Rwanda Tribunalet (ICTR) fik sæde i Arusha i Tanzania, dog således at Anklagemyndigheden og Appellinstansen i første omgang blev fælles for begge Tribunaler og placeret i Haag – for at sikre énsartethed i Tribunalernes retspraksis. Senere blev Anklagemyndigheden dog delt, således at Rwanda Tribunalet fik sin egen Anklager, og denne er nu anbragt i Kigali i Rwanda.

Det første dommerne i begge Tribunaler gjorde, da de var blevet valgt (fra alle dele af Verden), var at vedtage Tribunalernes Procesreglement, dvs. deres "retsplejelov", der blev nogenlunde enslydende i begge tribunaler, og som blev en salig blanding af Common Law og Civil Law – dog med overvægt til Common Law. Denne vægtfordeling har dog siden ændret sig, fordi Common Law-retsplejen ikke gav dommerne tilstrækkelige muligheder for at styre processen effektivt.

Anklagemyndigheden rejste derefter tiltale mod i alt 161 personer ved ICTY, der alle er blevet anholdt og overført til Haag (dog at 6 herefter er afgået ved døden), samt 75 personer ved ICTR, hvoraf 9 endnu er på fri fod. I øjeblikket er der ved ICTY kun tre sager tilbage, der kører i 1.-instansen (mod Radovan Karadžić, Ratko Mladić og Goran Hadžić), mens alle anholdte ved ICTR er enten dømt, overført til retsforfølgning i Rwanda eller løsladt efter endt afsoning. I alt 34 sager verserer i øjeblikket (februar 2014) for Appelkammeret fra begge Tribunaler.

NOTA BENE NOTA BENE NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Oktober 2014

Tribunalernes betydning

De to Tribunalers retspraksis har været banebrydende i den forstand, at de har udfyldt og fortolket de krigsretlige regler om forbrydelser under væbnet konflikt. Før tribunalerne blev oprettet – og siden da kun ved ICC og de 3 andre internationale særdomstole for hhv. Cambodia, Sierra Leone og Libanon – var der kun national retspraksis fra nationale sager om krigsforbrydelser, men denne retspraksis var selvsagt svingende, svært tilgængelig og usammenlignelig. Det er oplagt, at en international retspraksis bliver kolossalt styrende for, hvorledes krigsretten skal fortolkes og forstås og dermed også for, hvorledes landene i Verden udformer deres militære og civile straffelove om forbrydelser begået under væbnet konflikt, og ikke mindst deres processuelle regler om strafbarhedsbetingelserne.

Modsigelser i den internationale retspraksis: ”Specific Direction”

Som ved fleste andre retssystemer verden over gælder der det princip, at trinløbere judicielle afgørelser binder de trinlavere domstoles praksis; Byretterne må indrette sig efter Landsretternes praksis, og disse må igen rette ind efter Højesterets afgørelser. Sådan er det også internt i de internationale straffedomstole: underinstanserne må rette sig efter Appelkamrenes domme og kendelser.

Imellem de internationale straffedomstole (eksternt) gælder der imidlertid ingen sådan regel, for ingen af de internationale straffedomstole nyder forrang fremfor andre. I praksis søger de enkelte internationale straffedomstole dog at kommentere hinandens afgørelser og argumentere nøje for, hvorfor man enten tilslutter sig eller tager afstand fra de andre internationale domstoles retspraksis om bestemte spørgsmål, der er blevet afgjort ved disse.

Således afsagde Sierra Leone Domstolens Appelkammer i oktober 2013 dom i ankesagen mod Charles Taylor, hvori Domstolen tog kraftigt afstand fra en tidligere dom, som ICTY's Appelkammer et halvt års tid forinden havde afsagt om et principielt straffeprocessuelt spørgsmål, nemlig om det til domfældelse for medvirken til en forbrydelse kræves, at den medvirkende har givet specifikke anvisninger (”specific direction”) til gerningsmændene til forbrydelsen? Dette afviste Sierra Leone domstolens Appelkammer.

I sagen mod general Perisić havde ICTY's Appelkammer således i marts 2013 fastslået – som noget nyt, og altså udover de øvrige og sædvanlige betingelser for medvirken – at sådanne specifikke instruktioner skal påvises af Anklagemyndigheden som betingelse for, at general Perisić kunne dømmes for medvirken til den bistand, han havde ydet til de bosniske serberes forbrydelser mod muslimer i Bosnien. Da Anklagemyndigheden imidlertid ikke havde ført bevis for, at Perisić havde givet sådanne specifikke anvisninger i forbindelse med den militære og logistiske bistand, han sendte til de bosniske serbere, blev han pure frikendt!

Denne overraskende frifindelse vakte betydelig opsigt og modstand, ikke blot blandt dommerne i Tribunalet og dets medarbejdere, men også i den offentlige debat; både i New York Times og i Washington Post var der stærkt kritiske artikler om de seneste frifindende domme i ICTY's Appelkammer. Jeg var selv på det tidspunkt dommer i ICTY og havde været det siden 2007, og havde i en privat e-mail til venner i Danmark givet udtryk for, at frifindelserne måtte stride imod hele formålet med Tribunalets virke og at denne pludselige kursændring muligvis var tale om, at Tribunalets præsident havde været udsat for et politisk pres fra militære kredse i for, at lande som USA og Israel, der aktuelt deltager i væbnede konflikter uden for deres landegrænser, med henblik på at få skærpet bevisskravene for domfældelse af deres militære øverstbefalende. Min e-mail blev imidlertid lækket til pressen, mod min vilje og uden mit tilsagn, hvilket medførte en meget voldsom kritik fra mine meddommere. Efter begæring fra den tiltalte i den sag, jeg sad i (Vojislav Seselj, der er serbisk politiker), blev jeg herefter afsat som dommer af et panel på tre af mine meddommere på grund af deres formodning om, at jeg var forudindtaget imod serbiske militære ledere!

Afgørelsen om min afskedigelse som dommer var i sig selv opsigtsvækkende, fordi betingelserne i Procesreglementet for afsættelse af dommere på grund af forudindtagethed er, at en ”uvildig og velinformeret person” skal kunne få

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Oktober 2014

det bestemte indtryk, at den pågældende dommer er forudindtaget imod den tiltalte i sagen. Men da den tiltalte ikke er militær øverstbefalende, og da min kritik i e-mailen også angik en anden sag om Appellkammerets frifindelse af kroatiske generaler, er det i hvert fald for mig svært at se, hvorledes der i min e-mail var grundlag for at antage, at jeg var forudindtaget imod den tiltalte.

Her i januar 2014 kom så den næste afgørelse fra Appellkammeret i en ny ankesag, der også angik spørgsmålet om betingelserne for strafbar medvirken til internationale krigsforbrydelser. Appellkammeret var i denne sag (general Asanovic m.fl.) sammensat af andre dommere end dem, der havde frifundet generalerne i de tidligere sager, og det nye Appellkammer redegjorde i detaljer for, at kravet om "specific Direction" ikke kunne anses for at være gældende ret, og dermed havde det nye Appellkammer klart modsagt den tidligere frifindende ankedom i Perisic. Tribunalet står nu i den situation, at dets egen retspraksis er selvmodsigende. Ud fra almindelige rets grundsætninger står den seneste dom dog ved magt, men hele sagen om Appellkammerets pludselige frifindelser har ikke desto mindre skabt tvivl om Tribunalets troværdighed.

På foranledning af denne seneste dom (hvor domfældelsen af Asanovic m.fl. altså blev stadfæstet) har Anklageren nu indbragt en begæring for Appellkammeret om, at den tidligere frifindelse af general Perisic skal "genovervejes" – af hensyn til retssikkerheden! Det er dog nok tvivlsomt, om Appellkammeret vil tage Anklagerens begæring til følge.

Publikationer

Artikler

Bassah Khalaf har udgivet "Sag C-34/09, Zambrano og familiesammenføring" i EU-ret og Menneskeret, årg. 21, nr. 1, s. 15-25, 2014.

Bent Ole Gram Mortensen har sammen med Christian Højer Schjøler har udgivet "Sikkerhed og havmøller" i Marius, s. 1-229, 2013.

Bent Ole Gram Mortensen har udgivet "The Quest for Resources – the Case of Greenland" i Journal of Military and Strategic Studies, vol. 15, nr. 2, s. 93-128, 2014.

Carina Risvig Hamer har udgivet "Nyt udbudsdirektiv - væsentlige ændringer" i Erhvervsjuri-disk Tidsskrift, 2014.

Camilla Hørby Jensen har udgivet "Underpantsætning af fordringer" i Ugeskrift for Retsvæsen, s. 59-64, 2014.

Frederik Waage har udgivet "Om offentligt ansatte som rettergangsfuldsmægtige" i Ugeskrift for Retsvæsen, nr. 21, 2014.

Inge Langhave Jeppesen har udgivet "Danish Tax News" i Nordic Tax Journal, vol. 2013, iss. 1, s. 9-16.

Inge Langhave Jeppesen har udgivet "Udvalgte domme, kendelser og afgørelser, Aktionærlån – om afgrænsning af hvornår der ikke skal ske beskatning, Fradrag for tab på valutaswaps – om tilknytning til erhvervsmæssig virksomhed og Gældseftergivelse – og om betydningen af fordringens værdi for kreditor" i SR-Skat, nr. 1, s. 10-17, 2014.

Jette Thygesen har udgivet "Er fysiske personers momspligt ved lejlighedsvis levering af tjene-steydelse udvidet ved

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Oktober 2014

ny EU-afgørelse?" i SR-Skat, nr. 6, s. 307-311, 2013.

Jette Thygesen har udgivet "En Pose er en pose... er en pose... er en pose, eller hvad?" i Tids-skrift for Skatter og Afgifter, vol. 10, s. 1081-1085, 2014.

Jette Thygesen har udgivet "EU-reglerne om harmonisering af punktafgifter på tobaksvarer – en hindring for sundhedsfremmende initiativer?" i Skat Udland, nr. 9, s. 574-583, 2013.

Jette Thygesen har udgivet "Momsfritagelser ved fertilitetsbehandling" i Tidsskrift for Skatter og Afgifter, vol. 15, s. 1684-1689, 2014.

Kent Kristensen har sammen med Lise Aagaard udgivet "Access to cross-border health care services for patients with rare diseases in the European Union" i Orphan Drugs, vol. 4, s. 39-45, 2014.

Kent Kristensen har sammen med Karsten Naundrup Olesen udgivet "Sundhedsordninger og erstatning" i Ugeskrift for Retsvæsen, s. 139-148, 2014.

Linda Kjær Minke har udgivet "A Study of Prisonization among Danish Prisoners" i Prison Service Journal, nr. 211, s. 37-43, 2014.

Linda Kjær Minke har udgivet "Cooking in prison – from crook to cook" i International Journal of Prisoner Health, 19 s, 2014.

Nina Dietz Legind har sammen med Nis Jul Clausen udgivet "Betydningen af Pengeinstituttan-kenævnets praksis i forhold til nogle traditionelle obligationsretlige principper" i Tidsskrift for Rettsvitenskap, vol. 4-5, s. 567-597, 2013.

Nis Jul Clausen har udgivet "Finanstilsynets afgørelser 2013 – børsområdet" i Nordisk Tidsskrift for Selskabsret, nr. 1, s. 112-120, 2014.

Nis Jul Clausen har udgivet "NASDAQ OMX, Copenhagen – Afgørelser og Udtalelser 2013" i Nordisk Tidsskrift for Selskabsret, nr. 1, s. 121-130, 2014.

Peter Krüger Andersen har udgivet "Over-the-counter" handel og dark pools – nye reguleringsmæssige tendenser på de europæiske kapitalmarkeder" i Nordisk Tidsskrift for Selskabsret, vol. 3, s. 73-102, 2013.

Peter Starup har udgivet "Børnechecken og EU-retten" i Ugeskrift for Retsvæsen, nr. 19.

Peter Starup har udgivet "Juridisk frihåndstegning? – en kommentar til U 2013.2587 H" i Ugeskrift for Retsvæsen, nr. 10.

Tobias Indén har udgivet "Sweden – Current developments in public procurement law" i European Public Private Partnership Law Review, vol. 4, nr. 2013, s. 1-3.

Thomas Elholm har udgivet "Manifesto on European Criminal Procedure Law" i Zeitschrift fuer Internationale Strafrechtsdogmatik, nr. 11, s. 430-446, 2013.

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Oktober 2014

Bøger

Bent Ole Gram Mortensen har udgivet "Institutional Framework" i Commercial and Economic Law in Denmark, af Peter Møgelvang-Hansen (red.), Jurist- og Økonomforbundet, s. 165-166, 2013.

Bent Ole Gram Mortensen har udgivet "Planning" i Commercial and Economic Law in Denmark, af Peter Møgelvang-Hansen (red.), Jurist- og Økonomforbundet, s. 166-168, 2013.

Bent Ole Gram Mortensen har sammen med Thomas Trier Hansen udgivet "Social Impact Assessment, including related impact assessments in relation to mineral extraction in Greenland" i The Yearbook of Polar Law, af Gudmundur Alfredsson og Timo Koivurova (red.), Brill Nijhoff, vol. 5, s. 359-386, 2013.

Bugge Thorbjørn Daniel har udgivet "Den fælles handelspolitik" i EU-Karnov, 12. udg., af Hage-Sørensen, Karnov Group, kap. 38, 2013.

Carina Risvig Hamer har udgivet "Requirements for Contracts 'Outside' the Directives" i EU Public Contract Law Public Procurement and Beyond, af Roberto Caranta, Gunilla Edelstam, Martin Trybus (red.), Bruylant, 2013.

Camilla Hørby Jensen har sammen med Nina Dietz Legind udgivet "The European Regulation of Credit Rating Agencies" i Law in Context – Banking and Finance: Perspectives on Law and Regulation, af Ann Wardrop (red.), Federation Press, s. 114-145.

Emily Hartz har sammen med Carsten Fogh Nielsen udgivet "Freedom, Subjectivity, and the State in Hegel's Philosophy of Right" i Post-Subjectivity, af Christoph Schmidt, Merav Mack og Andy R. German (red.), Cambridge Scholars Publishing, s. 208-229.

Hans Viggo Godsk Pedersen har udgivet "Lønmodtagerstatus for samarbejdende ægtefæller og samlevere eller?" i Festskrift Liber Amicarum et Amicorum in honour of Ruth Nielsen, af Jens Fejø, Ulla Neergaard, Christina Tvarnø og Grith Skovgaard Ølykke (red.) Jurist- og Økonomforbundet, s. 251-267.

Ida Helene Asmussen har udgivet "Fra Retsstat til Omsorgsstat: Om syndsforladelse i konflikttråd", Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2014.

Jakob Juul-Sandberg har udgivet "Det lejedes værdi", 3. udg., Karnov Group, 2014.

Kent Kristensen har udgivet "Sundhedsjura: Patienters retstilling, sundhedspersoners ansvar, myndigheders tilsyn", 5. udg., Gads Forlag, 2014.

Morten Kjær har sammen med Ditlev Tamm udgivet "Henrik Stampe: Enevældens menneskelige ansigt", Jurist- og Økonomforbundet, 2013.

Nis Jul Clausen har udgivet "Commercial Securities" i Commercial and Economic Law in Denmark, af Peter Møgelvang-Hansen (red.), Kluwer Law International, kap. 10, s. 158-164, 2013.

Nis Jul Clausen har udgivet "Negotiable instruments" i Commercial and Economic Law in Denmark, af Peter Møgelvang-Hansen (red.), Jurist- og Økonomforbundet, kap. 7, s. 102-106, 2013.

Nis Jul Clausen har udgivet "Professionelle sportsklubber – kapitaltilførsel og børsnotering" i Dansk & international sportsret, af Jens Ewald og Lars Halgreen (red.), s. 429-482, 2014.

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Oktober 2014

Nis Jul Clausen har udgivet "Stock and Commodity Exchanges" i Commercial and Economic Law in Denmark, af Peter Møgelvang-Hansen (red.), Kluwer Law International, kap. 8, s. 107-116, 2013.

Rikke Gottrup har udgivet "Mit, dit, vores ansvar – om sagsoplysning i asylsager" i Protecting the Rights of Others: Festskrift til Jens Vedsted-Hansen, af Bettina Lemann Kristensen, Ida Eli-sabeth Koch, Sten Schaumbürg-Müller og Thomas Gammeltoft-Hansen (red.), Djøf Publishing, s. 541-562.

Tobias Indén har udgivet "EU:s statsstödsrätt: EU-rättens krav och den nationella rättens ut-maningar", Iustus förlag.

Thomas Elholm har udgivet "Bankledelsens indberetningspligt – Lov om finansiel virksomhed § 75" i Håndtering af finansielle kriser – Udvalgte emner, af Lennart Lyngge Andersen (red.), Kar-nov Group, s. 77-112, 2013.

Thomas Elholm har udgivet "Straffesystemet og strafferetten" i Kriminologi – en introduktion, af Michael Hviid Jacobsen og Anne-Stina Sørensen (red.), Hans Reitzel, s. 61-84, 2013.

Nyt fra Juridisk Institut

Juridiske emner ved Syddansk Universitet 2013

Juridisk Institut udgiver for 8. gang bogen Juridiske Emner ved Syddansk Universitet, som er en række fælles publikationer, der viser en del af den bredde, der er i de emner, som der be-arbejdes i det juridiske forskningsmiljø på Syddansk Universitet. I år er der givet bidrag til bo-gen fra:

- Professor, lic.jur., Nis Jul Clausen LL.M: Fra børsetik til børsrret – fra fly til ubetinget fængsel
- Lektor, ph.d., Bugge Thorbjørn Daniel: Unionsborgernes lovgivningsinitiativ
- Professor, ph.d., Thomas Elholm: Strafferetlig jurisdiktion i Norden
- Lektor, ph.d., Lisbeth Faurdal: Pensionsret – nyt forsknings- og undervisningsområde på Syddansk Universitet
- Lektor, dr.jur. (tysk titel), Birgit Feldtmann: Save our souls – Considerations on the master's post-incident obligations
- Adjunkt, ph.d., Rikke Gottrup: Når retssikkerheden svigter – behandling af sager om socialt bedrageri
- Adjunkt, ph.d., Carina Risvig Hamer: Ulovligt indgående offentlige kontrakter – uden sanktioner
- Professor, mso, ph.d., Ole Hammerslev: Udfordringer for (fremtidens) europæiske jurister og nutidens juridiske uddannelser i Europa
- Lektor, ph.d., Emily Hartz: Når kommuner går amok. En social-psykologisk diskussion af strukturelle betingelser bag vildledning og lovovertrædelser i den kommunale forvaltning
- Ph.d.-stipendiat, Michael Herborn: Regulatory channels and the energy sector: The New Chicago School as a methodological framework for considering Danish heat planning laws
- Lektor, jur.dr. (svensk titel), Tobias Indén, lektor, ph.d., Kent Kristensen og Professor, mso, ph.d., Karsten Naundrup Olesen: Kontrakt med det offentlige – udløbere af læge-konflikten 2013
- Lektor, ph.d., Camilla Hørby Jensen og Professor, mso, ph.d., Nina Dietz Legind: Kunsten at tjene to herrer – om

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Oktober 2014

interessekonflikter i forhold til værdipapirhandlere og finansanalytikere

- Lektor, ph.d., Inge Langhave Jeppesen og lektor, ph.d., Lars Kjærgaard Terkilsen: Beskatning af hobbyvirksomhed – i et skattemæssigt limbo
- Lektor, ph.d., Jakob Juul-Sandberg: Lægdommere – boligrettens legitimitet?
- Lektor, ph.d., Pernille Boye Koch: Reform af PET styrket demokratisk kontrol?
- Post doc, ph.d., Mette Winther Løfquist: The Supervisory Authority's Role in the Corporate Governance of Banks
- Professor, ph.d., Bent Ole Gram Mortensen: Lokalitetsprincippet og kommunal forsyningsvirksomhed
- Adjunkt, ph.d., Annette Olesen: Eftergivelse af gæld vedrørende sagsomkostninger i straffesager
- Professor, lic.jur., Hans Viggo Godsk Pedersen: Erhvervsdrivende fonde – familie og ledelse
- Ph.d.-stipendiat, Christian Højer Schjølær: Er 120-dages reglen en saga blot?
- Lektor, ph.d., Peter Starup: Er der plads til stramning af udvisningsreglerne?
- Lektor, ph.d., Jette Thygesen: Er fysisk persons momspligt ved lejlighedsvis levering af tjenesteydelser udvidet ved ny EU-afgørelse?
- Ph.d.-stipendiat, Frederik Waage: Om loyalitet, forvaltningsretlige principper og det offentliges retssagsførelse

Procedurekonkurrence samt uddeling af legater fra Kammeradvokaten

Igen i år afholdte Juridisk Institut procedurekonkurrence, hvor de studerende havde mulighed for at prøve kræfter med proceduren i praksis.

Der var tilmeldt 14 hold, hvoraf 4 hold gik videre til semifinalerne, hhv. 2 sagsøger og 2 sag-søgte. Dernæst blev der afholdt finale mellem den bedste sagsøger og den bedste sagsøgte. Til at bedømme deltagernes præstationer var Kammeradvokat Karsten Hagel-Sørensen, Retspræsident Henrik Agersnap og Advokat Tue Lundkvist.

Efter procedurekonkurrencens afslutning blev der afholdt reception og præmieoverrækkelse i Panoramaudsigten på SDU.

Årets vindere blev:

- Vinder af procedurekonkurrence: Hans Holme, Jakob Kofoed og Lasse Spangsberg – 10.000 kr. sponsoreret af Odense Advokatforening
- Bedste procedør: Mikkel Viggers – 5.000 kr. sponsoreret af Maare advokataktieselskab
- Bedste procedure for sagsøger: Hans Holme, Jakob Kofoed og Lasse Spangsberg – 5.000 kr. sponsoreret af Kammeradvokaten, Advokatfirmaet Poul Schmidt
- Bedste procedure for sagsøgte: Mikkel Viggers, Anke Henriksen og Maria Feldberg – 5.000 kr. sponsoreret af Advokatfirmaet Bech-Bruun
- Bedste stævning: Henriette Hyldager og Indira Beckovic – 5.000 kr. sponsoreret af DJØF's forlag
- Bedste svarskrift: Mikkel Viggers, Anke Henriksen og Maria Feldberg – 5.000 kr. sponsoreret af Kielberg
- Næstbedste procedure for sagsøger: Stefan Kristensen, Lonnie Petersen og Julie Olesen – 500 kr. sponsoreret

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Oktober 2014

af Kielberg

- Næstbedste procedure for sagsøgte: Daniel Muhs, Mikael Christensen, Kenn Søndergård Nielsen og Ingrid Roll Schjønning – 500 kr. sponsoreret af Kielberg
- Næstbedste stævning: Teddy Vendelsbo og Clara Porsager – 500 kr. sponsoreret af Studenterboghandlen
- Næstbedste svarskrift: Daniel Muhs, Mikael Christensen, Kenn Søndergård Nielsen og Ingrid Roll Schjønning – 500 kr. sponsoreret af Studenterboghandlen
- Udmærkelse for glimrende svarskrift: Nadia Rasoulinia, Ali Khan, Louise Langkjær Michelsen og Bettina Deleuran

Juridisk Institut takker dommere, tutorer, deltagere og sponsorer for et rigtig godt arrangement.

Efter præmieoverrækkelsen var der uddeling af Kammeradvokatens legat ved Karsten Hagel-Sørensen.

Hvert år uddeler Kammeradvokaten legater til jurastuderende ved Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet samt Aalborg Universitet, hvor to af de tre legater i år er gået til studerende på Syddansk Universitet.

Legaterne uddeles til studerende, som har afleveret og fået bedømt en ekstraordinær god bachelorrapport inden for stats- og forvaltningsretten eller EU- og folkeretten.

Legatet er på 30.000.-, som skal anvendes til helt eller delvis dækning af legatmodtagerens udgifter til studieophold i udlandet.

Rapporten bedømmes af en bedømmelseskomité bestående af en fra hvert universitet samt Kammeradvokaten. Bedømmelseskomitéen bestod i år af:

- Karsten Hagel Sørensen fra Kammeradvokaten
- Professor Henning Koch fra Københavns Universitet
- Professor Jørgen Albæk Jensen fra Århus Universitet
- Lektor Pernille Boye Koch fra Syddansk Universitet
- Lektor Steen Bønsing fra Aalborg Universitet

Overrækkelsen til dette års legatmodtagere fandt sted på Syddansk Universitet d. 10. april 2014.

Dette års legatmodtagere er:

- Andreas Hauervig Grønning for "Funktionærers fratrædelses- og diskriminations-godtgørelse i lyset af "Ole Andersen-sagen"", Syddansk Universitet
- Anna Mølkjær Zehngraff for "Retssikkerhedsmæssige konsekvenser af rammeafgørelsen om Den Europæiske Arrestordre", Aalborg Universitet
- Jesper Markvart for "Kan straf i udlandet medføre tab af valgbarhed?", Syddansk Universitet

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Oktober 2014

Pernille Boye Koch modtager særpris for en god idé

Pernille Boye Koch er kommet med en idé til bogen "Ansvaret der forsvandt – om magten, ministre og embedsværket". Ideen er så god, at hun modtager Samfundslitteraturs særpris på 25.000 kr.

Bogprojektet stiller skarpt på centraladministrationen og de "systemfejl", der knytter sig til magtspillet mellem ministre og embedsværket. Pernille Boye Koch står bag bogprojektet sammen med Tim Knudsen fra Institut for Statskundskab på Københavns Universitet.

Lærebogsprisen er Danmarks største faglitterære pris, og den uddeles af Samfundslitteratur på 9. år. Den adskiller sig fra andre litterære priser ved at blive tildelt en bog, der endnu ikke er skrevet. Det handler i stedet for om den gode idé. Formålet med prisen er, at inspirere til at skabe nye lærebøger til de videregående uddannelser inden for humaniora, samfunds- og naturvidenskaberne.

Inga Jakobsen er stoppet som institutsekretær på Juridisk Institut

Inga Jakobsen har fratrådt sin stilling som institutsekretær for at gå på pension. Inga har været ansat på SDU i over 26 år, og hun har været institutsekretær på Juridisk Institut siden dannelsen af instituttet d. 1. januar 2003.

Inga har været en meget central person på instituttet og har haft en stor betydning for udviklingen af instituttet. Inga har i øvrigt været en del af mange udvalg på SDU, herunder medlem af SU, kompetencefonden samt supplerende tillidsrepræsentant for HK'erne på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet.

Juridisk Institut afholdt en festlig reception, hvor der kom over 100 gæster. I løbet af eftermiddagen blev der holdt festlige taler for Inga.

Ph.d. forsvar på Juridisk Institut

Vi har i foråret 2014 afholdt to Ph.d. forsvar på Juridisk Institut. Den første blev afholdt d. 14/04, hvor Ayo Næsberg-Andersen havde Ph.d. forsvar. Dette siger Ayo om sin afhandling:

"Formålet med afhandlingen har været at analysere om, og på hvilken måde, menneskerettigheder er synlige i den danske forvaltning. Afhandlingen fokuserer således på den kommunikation der sker ved behandling af klagesager vedrørende forvaltningen, specifikt de sager, der vedrører anvendelse af menneskerettigheder, ud fra en antagelse om at en synlig diskussion af menneskerettigheder vil højne retssikkerheden for borgerne. Derfor fokuseres ikke på hvorvidt inddragelse af menneskerettigheder ville have ændret en afgørelse, men i stedet på i hvilket omfang menneskerettigheder er blevet eller burde være blevet diskuteret. I afhandlingen fokuseres på Folketingets Ombudsmands udtalelser samt afgørelser fra Ligebehandlingsnævnet. Analysen af disse kombinerer legal capability teori med kommunikationsteorier, og konkluderer på den baggrund at det ikke har været muligt at identificere en konsekvent eller ensartet omtale af menneskerettigheder i de sager, der er analyseret. Tværtimod virker det, især i Ombudsmandens udtalelser, til at være mere eller mindre tilfældigt om udtalelserne henviser til menneskerettigheder, og i hvilket omfang det sker. Konklusionen bliver således, at en mere konsekvent tilgang til diskussionen af menneskerettigheder i forvaltningen ville være ønskelig."

Efter forsvaret blev der afholdt en lille reception på Juridisk Institut.

NOTA BENE NOTA BENE NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Oktober 2014

Efterfølgende blev der afholdt Ph.d. forsvar for Fenella Billing d. 13/05. Dette siger Fenella om hendes afhandling:

“The central question of the thesis is whether it is fair to use international cooperation to obtain confessional evidence or evidence of a suspect or accused person’s silence in one legal system for use at a trial in another. Therefore, the thesis concentrates on the use of evidence that has been obtained ‘lawfully’ in one legal system but by investigative procedural rules that are considered irregular in the trial system. The underlying problem is really a question of the maintenance of balance between, on the one hand, the effectiveness of law enforcement in bringing wrongdoers to justice, and, on the other, ensuring fairness to the suspect or accused person.

In examining the problem of balance, the thesis uses traditional comparative legal method to determine how the law in relation to limiting and protecting the right to silence operates in Denmark, England and Wales and in Australia. The thesis confirms that there is continuity in the operation of the rules about the right to silence in each legal system between the investigation and the trial phases. Transferring confession evidence or evidence of silence gathered under the investigative rules of one legal system across national borders for use at trial in another may disrupt the national continuity and thereby cause unfairness to the accused. The thesis concludes, therefore, that caution is required when gathering evidence in transnational cases and that additional safeguard may be required in the international cooperation process.

Denmark and England and Wales are jurisdictions that come within the framework of the ECHR, whereas Australia falls directly under the protection provided by the ICCPR. Therefore, by studying these three jurisdictions the thesis has also considered the relationship between human rights and international cooperation, in particular, looking at the significance of mutual trust and, alternatively, harmonization in relation to the application of minimum pre-trial procedural standards in transnational cases.”

Efterfølgende blev der ligeledes afholdt en reception på Juridisk Institut.

Dimittendafslutning 2014

Fredag den 27. juni 2014 afholdte Juridisk Institut dimittendafslutning for det forgangne års erhvervsjuridiske og juridiske dimittender på bachelor- og kandidatniveau.

Årets talere var Pernille Nørkær, partner hos Moalem Weitemeyer Bendtsen Advokatpartner-selskab, Henrik Dam, rektor ved Syddansk Universitet, Lita Mosozi Hansen, Senior Manager hos PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab. Dimittendtalene blev holdt af cand.merc. (jur.) Frederik Nisbeth Bjørnsen.

Det musikalske indslag blev leveret af Therese Andreasen og Hans Henriksen.

Juridisk Institut havde fået en række legater fra diverse samarbejdspartnere til uddeling til dimittenderne. De blev uddelt således:

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Oktober 2014

Moalem Weitemeyer Bendtsen:

25.000 kr. til det højeste gennemsnit på cand.jur. Legatet blev givet til Maria Schultz.

Kammeradvokaten – advokatfirmaet Poul Schmidt:

25.000 kr. til det højeste gennemsnit på cand.merc.(jur.). Legatet blev givet til Mie Vering Greve Frets.

Moalem Weitemeyer Bendtsen:

10.000 kr. til det højeste gennemsnit på BA jura. Legatet blev givet til Sigrid Skyt Jessen.

Kammeradvokaten – advokatfirmaet Poul Schmidt:

10.000 kr. til det højeste gennemsnit på HA(jur.). Legatet blev givet til David Mølgaard Lon-gerich.

DJØF

Boglegat på 2.500 kr. til de studerende, der har bidraget mest til studiemiljøet på SDU. Legatet blev givet til Maria Tripsen.

Efteruddannelse

Valgfag (tompladsordning)

Juridisk Institut udbyder et stort antal valgfag på kandidatniveau. Der er mulighed for at følge et eller flere af disse fag på den såkaldte tomladsordning. For 4.100 kr. kan man følge og gå til eksamen i et fag. De udbudte fag fremgår via nedenstående link:

- Se valgfagsoversigt på cand.jur. og cand.merc.(jur.):
www.sdu.dk/Information_til/Studerende_ved_SDU/Din_uddannelse/Kandidat/Jura_kandidat/Uddannelsens_opbygning/Valgfagsoversigt
- Se valgfagsoversigt på Master of Social Sciences in International Security and Law:
www.sdu.dk/en/Information_til/Studerende_ved_SDU/Din_uddannelse/Kandidat/IntSecureLaw/Uddannelsens_opbygning/Fagbeskrivelser

Man bør være opmærksom på, at der vil være forskellige undervisningsformer afhængig af antal tilmeldte til faget. Bemærk at et fag typisk vil udgøre 30 lektioner.

Yderligere information kan fås på Studieadministrationen, Studienævn for Jura ved Diana Bredal Midskov på dbmi@sam.sdu.dk

NOTA BENE NOTA BENE NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Oktober 2014

Skræddersyet efteruddannelse

Hvis du har forslag til et efteruddannelseskursus, der kan indgå som en del af den obligatoriske efter-uddannelse for advokater eller revisorer, hører vi gerne fra dig. Send en mail til institutleder Nina Dietz Legind på ndj@sam.sdu.dk indtil 01/08-2014. Herefter kontaktes institutleder Thomas Elholm på tel@sam.sdu.dk.

Udtalelser om tompladsordningen

Advokat Claus H. Schultz og advokat Nils-Erik Kallmayer fra Advokatfirmaet Skjøde Knudsen & Partnere (www.skj-advokat.dk) har erfaring med tompladsordningen og udtaler:

*"Vi har fulgt faget **International Transport Law**, og kurset har givet et godt overblik over retsområdet. Faget har været relevant i forhold til de efteruddannelseskrav, der stilles til advokater."*